

Yleiskaava 2020 (YK0048) hyväksyminen

VD/4419/10.02.02.00/2017

RV/HP/TLA/MSI/KN/HY-L

Kaupunginhallitus päätti 16.11.2020 § 6 saattaa yleiskaava 2020 (YK0048) kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Käsittelyä jatkettiin 30.11.2020 § 21 rajaamalla hyväksyttävästä yleiskaavasta pois Kehä III ja Porvoonväylän itä- ja eteläpuolelle jäävä Länsisalmen alue. Rajauksen muutos liittyi Östersundomin yhteiseen yleiskaavaan ja sen Natura-vaikutuksiin. Aluerajauksen muutoksen myötä tehtiin vastaavat korjaukset kaavamääräyksiin kaupunginhallituksen kokouksessa 11.1.2021 § 17. Lisäksi yleiskaava-asiaan täydennettiin Uudenmaan ELY-keskuksen ja Metsähallituksen yleiskaavan Natura-arvioinnista antamat lausunnot sekä yhteistyössä ELY-keskuksen ja Tuusulan kunnan kanssa laadittu maantie 152:n aluevaraussuunnitelma.

Uusi koko kaupungin yleiskaava 2020 on pitkän tähtäimen suunnitelma, jolla kaupunki ohjaa maankäytön kehitystä haluamaansa suuntaan. Tavoitevuosi on 2050. Keskeisiä ajan ilmiöitä, jotka vaikuttavat suunnitelman taustalla ovat mm. kaupungistuminen ja vahvan kasvun jatkuminen, kestävyiden kaikki näkökulmat, joissa korostuu ilmastonmuutos sekä segregaaion uhka.

Yleiskaava 2020 jatkaa voimassa olevan yleiskaavan viitoittamalla tiellä. Suunnitelma mahdollistaa kaupungin kasvun ohjaten sen nykyiseen kaupunkirakenteeseen sitä eheyttäen ja uudistaen. Kasvu painottuu erityisesti keskuksiin, joista varsinkin pääkeskukset Tikkurila, Aviapolis ja Myyrmäki vahvistuvat ja laajenevat merkittävästi. Vahvin kasvukäytävä on Vantaan ratikan varsi, mutta joukkoliikennekaupunki täydentyy myös muilla yhteyksillä ja solmukohdilla. Ratkaisu mahdollistaa kulttuuriympäristön, luontoarvojen ja viherrakenteen turvaamisen – myös seudullisesti.

Tärkeimpiä suunnittelulinjauksia on olemassa olevien ja uusien asemanseutujen kehittäminen seudullisen joukkoliikennekaupungin osana. Ratikka parantaa merkittävästi poikittaisia yhteyksiä Itä-Vantaan, Tikkurilan ja Lentokentän välillä. Ratikka kytkee eriytymiskehityksen uhkaamia asuinalueita tiiviimmin kiinni kaupunkirakenteeseen parantaen mm. työpaikkojen ja palvelujen saavutettavuutta. Uusin asemanseutuina mukana ovat Kivistön keskustan laajennus Lapinkylän asemalle, Vallinojan asemanseutu pääradan varressa sekä Länsisalmen metroasema Östersundomissa. Joukkoliikennekaupungin kehittymistä tukee myös yleiskaavan jatkosuunnittelua ohjaavat linjaukset liikkujan laadukkaasta lähiympäristöstä. Yleiskaavassa on määritelty seudullisesti kattava ulkoilureittien verkosto sekä pyöräilyn baanat. Peilinä tiivistyvälle joukkoliikennekaupungille, on yleiskaavan ekologinen verkosto sekä merkittävä määrä täydennyksiä nykyiseen luonnonsuojeluverkostoon.

Kaupungin elinvoiman ja sitä kautta seudun kasvun turvaamiseksi on yleiskaavaan määritelty riittävästi työpaikkarakentamisen mahdollisuuksia. Työpaikkoja sijoittuu sekä keskuksiin että työpaikka-alueille. Kaupan sijoittumista ohjataan erityisesti suurimpien yksiköiden ja ns. kaupan alueiden osalta: tärkeimpinä linjauksina keskuksien kehittämisen tukeminen ja saavutettavuus kestäväällä liikkumisella. Lentokentän ja lentämisen kasvuun on varauduttu, mikä näkyy mm. osittain laajenevina lentomelualueina. Lentomelualueista merkittävä osa on varattu työpaikkarakentamiseen, koska uutta asumista niille ei voi sijoittaa. Asemakaava määrittelee tulevaisuudessa yleiskaavaa tarkemmin käyttötarkoitukset asumisesta työpaikkoihin. Laajentuneet melualueet ulottuvat olemassa oleville asuntoalueille, joissa on yleiskaavamääräyksiin haluttu turvata häiriöistä huolimatta nykyisen asutuksen säilymismahdollisuudet.

Myös asumisen varantoa on tulevaa kasvua varten riittävästi. Yleiskaavassa sitä on tarpeen ylimitoittaa, koska jatkosuunnittelussa ratkaisujen täsmentyessä siitä osa jää toteutumatta. Asuntorakentaminen painottuu keskuksiin ja tiiviimmille alueille. Olemassa olevien pientaloalueiden täydentymistä on arvioitu hyvin maltillisesti. Rakennettaviksi osoitetuista aluevarauksista on arvioitu noin 65 % korttelimaaksi. Muu osuus on esimerkiksi katuja tai puistoja. Palvelujen sijoittumisesta yleiskaava ohjaa vain tilaa vievempiä kuten urheilupuistoja. Muilta osin tavoite riittävästä palveluista on nostettu yleiskaavamääräyksiin. Lähipuistoja ja virkistysalueita tulee varata riittävästi ja rakentamisen tulee olla vihertehokasta niin asunto- kuin työpaikka-alueellakin.

Yleiskaava linjaa maankäytön tulevasta kehityksestä monitasoisesti, koska sama suunnitelma sekä mahdollistaa kaupungin kasvun että säilyttää arvoja. Uusi yleiskaava on edeltäjänsä tavoin laadittu aluevarauskaavana, jotta sujuva jatkumo yleiskaavasta toteutukseen voi edelleen toimia. Voimassa olevaan yleiskaavaa verraten uuteen on tuotu paljon asioita määräyksiin. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja muuta tarkemman tason suunnittelua, kuten esimerkiksi liikennehankkeita ja teknisen verkoston rakentamista. Yleiskaava toteutuu tulevina vuosikymmeninä jatkosuunnitelmien ja päätösten kautta. Uusi yleiskaava ei kumoa voimassa olevia asemakaavoja vaan ohjaa uusien laadintaa.

Yleiskaavan laadinta

Yleiskaavaa on laadittu vaiheittain ja vuorovaikutteisesti lähes neljä vuotta. Työ käynnistyi kaupunginhallituksen päätöksellä 22.5.2017 § 59. Kaupunginhallitus nimitti yleiskaavatoimikunnan ohjaamaan yleiskaavatyötä 14.8.2017 § 8 kaupunginhallituksen toimikaudeksi 2017–2019. Ensimmäisenä työvaiheena laadittiin tavoitteet yleiskaavatyölle tavoitteet, jotka kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 8. Tavoitteet määriteltiin kolmeen eri mittakaavaiseen ja teemaiseen kokonaisuuteen: paikallinen elinympäristö ja näkyvä kaupunki, seudullinen joukkoliikennekaupunki sekä kansainvälinen lentokenttäkaupunki. Tavoitteiden kehysten muodosti kestävä kehityksen raami. Kaupungin kestävä kasvu on ainoa vaihtoehto, eikä sitä näin ollen voitu nostaa tavoitteeksi vaan se määriteltiin reunaehdoksi.

Tavoitteet ohjasivat yleiskaavaluonnoksen laadintaa, joka työvaiheena kesti lähes koko vuoden 2018. Keväällä järjestettiin avoin karttapohjainen kysely yleiskaavan sisällöstä ja kierrettiin alueittain keskustelemassa asukkaiden kanssa (ns. road show). Luonnosvaiheessa käytiin laaja asiantuntijakeskustelu suunnitelmasta niin sisäisesti kuin yhteistyötahojen kanssa. Yleiskaavaluonnoksen ratkaisuja käytiin aiheittain ja alueittain läpi yleiskaavatoimikunnassa, joka hyväksyi luonnoksen 21.1.2019. Kaupunginhallitus asetti yleiskaavaluonnoksen nähtäville 30 päiväksi MRA 30 § mukaisesti 11.2.2019 § 14.

Yleiskaavaluonnos toimi keskustelun pohjana, siksi keväällä 2019 järjestettiin useita asukastilaisuuksia ja haettiin aktiivisesti palautetta tehdyistä ratkaisuksista mm. karttapalauttejärjestelmän avulla. Mielenpitoita luonnoksesta saatiin yli 700 ja niiden pohjalta tehtiin useita muutoksia niin kaavakarttaan kuin yleiskaavamääräyksiin. Myös luonnosvaiheen lausuntojen ja luonnoksesta laadittujen vaikutusten arviointien pohjalta säädettiin ratkaisuja. Syksyllä 2019 käytiin yleiskaavatoimikunnan kanssa läpi muutosesitykset, joiden avulla koottiin yleiskaavaehdotus. Yleiskaavatoimikunta hyväksyi ehdotuksen kokouksessaan 27.2.2020. Kaupunginhallitus asetti yleiskaavaehdotuksen 6.4.2020 § 14 nähtäville 22.04.-18.06.2020 väliselle ajalle ja oikeutti kaupunkisuunnittelua pyytämään lausunnot. Poikkeustilasta ja kokoontumisrajoituksista johtuen ehdotusvaiheen vuorovaikutus toteutettiin hyödyntämällä sähköisiä välineitä mahdollisimman laajasti. Nähtävilläoloaikaa pidennettiin tavanomaisesta 30 päivästä 58 päivään.

Yleiskaavaehdotuksesta saatiin 332 muistutusta, jotka on tiivistetty vastauksineen alueittain ja aiheittain vuorovaikutusraporttiin IV. Lausuntoja saatiin 30. Alustavista vastineista keskusteltiin lausunnonantajien kanssa ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelussa 3.9.2020, minkä jälkeen vastineita vielä päivitettiin. Lausuntojen tiivistelmät ja lausuntoihin laaditut vastineet on koottu omaksi raportiksi. Kaupunginhallituksen hyväksymispäätöksen jälkeen vastausraportit toimitetaan sekä muistutuksen jättäjille sekä lausunnonantajille. Päätösesityksen oheismateriaaliksi on koottu yleiskaavan hyväksymisvaiheessa kirjaamoon saapunut palaute.

Vaikutusten arvioinnit oli ehdotukseen tehtyjen muutoksien myötä tarpeen päivittää. Arvioinneissa on lisäksi huomioitu ehdotuksesta saatujen lausuntojen palaute. Osa päivityksistä on tehty lisäliitteinä alkuperäiseen ja osa siten, että on päivitetty koko arviointi. Arvioinneista yksi on kokonaan uusi: luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi, mistä on pyydetty lausunnot maanomistajilta ja Uudenmaan ELY-keskukselta 6.11. mennessä. Yksityisiltä maanomistajilta ei ole saatu arviointia koskevia lausuntoja, vaan ne ovat kohdentuneet yleisesti ratkaisuihin ja ovat mukana oheismateriaalissa. Metsähallituksen ja ELYn lausuntoa ei ole vielä saatu, joten ne täydentyvät yleiskaavan aineistoon seuraavaan käsittelyyn. Arvioinneista on koottu tiivistelmät yleiskaavan selostukseen.

Hyväksyttävä yleiskaava

Hyväksyttävä yleiskaava koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kartasta: kaavakartasta ja kahdesta liitekartasta. Yleiskaavaan kuuluu lisäksi selostus, joka avaa kaavan ratkaisuja. Nämä kaikki ovat päätösesityksessä hyväksyttävänä liitteinä. Selostus on vielä taittamaton; taitettu versio valmistuu kaupunginvaltuustoon. Yleiskaavatyön tueksi on laadittu useita vaikutusten arviointeja ja selvityksiä ennen prosessia ja työn aikana. Selvitykset ja arvioinnit löytyvät yleiskaavan nettisivuilta <https://www.vantaa.fi/yleiskaava2020>

Ehdotusvaiheen jälkeen on yleiskaavaan tehty vuorovaikutuksen ja vaikutusten arviointien pohjalta muutamia täsmennyksiä. Kaavakartan muuttamisen sijasta päädyttiin korjaamaan erityisesti määräyksiä, jotka ohjaavat jatkosuunnittelua kattavasti kaikilla vastaavilla alueilla.

Huoli olemassa olevista pientaloalueista nousi vahvasti esiin saaduissa muistutuksissa, siksi sekä pientaloalueita (AP) että asuinalueita (A) koskevia määräyksiä on edelleen muokattu paremmin pientaloalueita turvaaviksi. Asuinalueiden määräyksestä on palautteen perusteella poistettu lause ”alueelle saa rakentaa kaikkia talotyyppisiä”. Lause ymmärrettiin siten, asuinalueelle voisi minne vaan tehdä kerrostaloja. Myös määräyksen pientaloalueita koskevassa osuus on useiden vaiheiden jälkeen yleiskaavatoimi-kunnan päätöksellä 22.10. korjattu muotoon: ”Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. Näille alueille saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pientalotyyppisiä ja lähipalveluita. Suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta. Pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat tulee laatia riittävän laajoina kokonaisuuksina vuorovaikutuksessa alueen asukkaiden kanssa. Lisäyksen taustalla olivat yleiskaava-toimikunnan saamat yhteydenotot mm. Jyvätien, Minttutien, Johdintien, Hiekkaharjun, Vaaralan ja Luhtitien pientaloalueilta. Ne ovat esimerkkejä alueista, joiden ominaispiirteitä tällä määräyksellä halutaan vaalia. Myös pientaloalueiden (AP) määräystä on korjattu vastaamaan A-määräyksen pientaloalueita koskevaa osuutta: ”Alue varataan pientaloasumiseen. Alueelle saa rakentaa ensisijaisesti erilaisia pien-talotyyppisiä ja lähipalveluita. Olemassa olevan pientaloalueen uudis- ja täydennysrakentamisessa tulee vaalia ympäristön arvokkaita ominaispiirteitä sekä rakentamisen tapoja. Näillä alueilla suurin sallittu rakennuskorkeus on kolme kerrosta. Pientaloalueen rakennetta muuttavat asemakaavat tulee laatia riittävän laajoina kokonaisuuksina. Alueella tulee säilyttää riittävästi virkistysalueita.”

Yleismääräyksiin on kaupunginmuseon (museoviranomaisen) lausunnon perusteella lisätty ”sekä museoviraston ylläpitämän muinaisjäännösrekisterin mukaiset kiinteät muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet”, koska muut kulttuuriperintökohteet eivät ole muinaismuistolain suojaamia. Strategisiin merkintöihin on Natura vaikutusten arvioinnin perusteella tehty lisätty joen varren virkistyskäytön kehittämisvyöhykkeen määräykseen ”Virkistyskäytön kehittäminen ei saa heikentää niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi Vantaa-joki on liitetty Natura 2000-verkoston”.

Keskustatoimintojen alueen määräystä on täsmennetty ELYn ja Uudenmaan liiton lausuntojen pohjalta siten, että Lapinkylä on lisätty mukaan alueisiin, joille ”voidaan sijoittaa merkitykseltään paikallisia vähittäiskaupan suuryksiköitä”. Kaupan alueiden määräyksiä on täydennetty ELYn ja Uudenmaan liiton lausunnoissa esiin nostetun maakuntakaavassa määritellyn enimmäismitoituksen osalta. Lisäksi kaupan määräystä on täydennetty lauseella: ”Vähittäiskaupan suuryksiköiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, ettei suuryksiköiden sijoittamisella heikennetä keskustaan sijoittuvan kaupan toimintaedellytyksiä.”

Liikennettä koskevia määräyksiä on myös täsmennetty. Tallinnan tunnelin ja lentoradan merkinnän selitys ”raskaan raideliikenteen tunnelin yhteystarve” on korjattu Helsingin lausunnon perusteella muotoon ”raskaan raideliikenteen tunnelin ohjeellinen linjaus”, joka mahdollistaa ratasuunnitelman hyväksymisen. Useiden lausuntojen perusteella on lisätty liikenneyhteys - määräykseen sana seudullinen, mikä vastaa myös maakuntakaavan ratkaisua mm. Vihdintiellä. ELYn lausunnon perusteella on täsmennetty viheryhteyden kehittämiskohta-merkinnän määräystä muotoon ”merkinnän kohdalla tulee arvioida mahdollisuudet rakentaa vihersilta tai alikulku ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi”. Baanan määräystä on muokattu yksityishenkilöltä saadun muistutuksen perusteella siten, että merkinnän selite on pyöräliikenteen baana ja määräyksessä puhutaan ”pyöräliikenteen nopeasta runkoyhteydestä”.

Yleiskaavatoimikunnan päätöksellä 22.10.2020 on luonnonsuojelualueen määräystä täydennetty luonnosvaiheen yleismääräyksellä: ”Jos maanomistaja ei voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai valtio on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen”. ELYn lausunnon perusteella on lisätty pohjavesialueen määräykseen kaksi jatkosuunnittelua ohjaavaa lausetta: ”Jatkosuunnittelun tulee perustua riittäviin maaperä- ja pohjavesiselvityksiin. Vedenottamojen suojavyöhykkeiden turvaaminen tulee huomioida jatkosuunnittelussa.”

Kaavakarttaan on tehty yksi muutos lentoliikennealueen rajaukseen Turbiinitien varressa, mistä on kuultu erikseen maanomistajia (MRA 32§). Kaavakartasta on poistettu ratikan reitistä kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti Valkoisenlähteentien kautta kulkeva vaihtoehto. Aviapoliksessa joukkoliikenteen runkoyhteys on siirretty tarkentuneiden suunnitelmien myötä korttelirakenteesta Tikkurilantielle.

Kaupunginhallitus 16.11.2020 § 7

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa liitteen 5 mukaiset vastineet muistutuksiin ja liitteen 6 mukaiset vastineet lausuntoihin; ja
- b) saattaa kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi liitteiden 1–4 mukainen 16.11.2020 päivätty yleiskaava 2020 (YK0048).

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui kokouksesta yhteisöjäävyyden vuoksi ja hallintoasiantuntija Lotta Silfverberg poistui kokouksesta osallisuusjäävyyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginjohtaja täydensi esittelytekstin Hyväksyttävä yleiskaava -otsikon alla olevan kolmannen kappaleen keskelle seuraavan lauseen:

”Lisäyksen taustalla olivat yleiskaavatoimikunnan saamat yhteydenotot mm. Jyvätien, Minttutien, Johdintien, Hiekkaharjun, Vaaralan ja Luhtitien pientaloalueilta. Ne ovat esimerkkejä alueista, joiden omi-naispiirteitä tällä määräyksellä halutaan vaalia.”

Kaupunginhallituksen jäsen Sakari Rokkanen teki seuraavan muutosesityksen:

”Porttipuistosta tulee poistaa kaavamääräys, joka estää päivittäistavaran suuryksiköiden sijoittamisen sinne.”

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Sari Multala kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Sakari Rokkasen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (Tahvanainen, Kaukola, Puoskari, Pajunen, Abdi, Norrena, Tyystjärvi) ja 5 ei-ääntä (Multala, Rokkanen, Orpana, Niikko, Jääskeläinen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrena teki seuraavan muutosesityksen:

”Lavangon moottorirata-alueen merkintä (EM) palautetaan yleiskaavan luonnosvaiheen TT:ksi.”

Kaupunginhallituksen jäsen Sirpa Pajunen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat kaupunginjohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat kaupunginhallituksen jäsen Vaula Norrenan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Multala, Tahvanainen, Kaukola, Puoskari, Abdi, Tyystjärvi, Rokkanen, Orpana, Niikko) ja 3 ei-ääntä (Norrena, Pajunen, Jääskeläinen), joten puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin seuraavat pöytäkirjalausumat:

Kaupunginhallituksen yhteinen pöytäkirjalausuma:

”Kaupungin on edistettävä neuvotteluja Tuusulan kunnan kanssa maantie 152 linjauksen toteuttamiseksi Kesäkylän pohjoispuolelta. Pohjoinen linjaus voi olla taloudellisesti edullisempi ratkaisu sekä säästäisi paremmin luontoarvoja ja olisi vähemmän haitallista asutukselle.”

Vihreiden kaupunginhallitusryhmän pöytäkirjalausuma:

”Lavangon moottoriradan aluetta ei tule varata pelkästään moottorirata toiminnalle kymmeniksi vuosiksi, vaan sen jatkokehitys myös toisenlaiseen, esim. työpaikkatoimintaan on mahdollistettava TY-

tai TT-merkinnällä. Moottoriradan meluntorjunta on vaativaa, eikä ole takeita siitä, että se on millekään yrittäjälle mahdollista. Siksikin todennäköisyys, että alueelle on mielekkäämpää suunnitella vaihtoehtoista käyttöä, on suuri.”

Kaupunginhallitus päätti 16.11.2020 § 6 saattaa yleiskaava 2020 (YK0048) kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Kaavan aineistoa täydennetään kaupunginvaltuustoon vielä yleiskaavan Natura-arvioinnista pyydytyillä lausunnoilla (LsL 65 §), mistä on neuvoteltu lausuntoa valmistelevan Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa. Kriittiseksi asiaksi keskusteluissa on noussut Korkeimmassa hallinto-oikeudessa käsitellyssä oleva Östersundomin yhteinen yleiskaava ja sen Natura-vaikutukset.

Edellä kuvatun tilanteen johdosta on tarkoituksenmukaista rajata kaupunginhallituksen uudella päätöksellä hyväksyttävästä yleiskaavasta pois Kehä III ja Porvoonväylän itä- ja eteläpuolelle jäävä Länsisalmen alue. Pois rajaaminen tarkoittaa, että kyseistä aluetta jää koskemaan voimassa oleva yleiskaava 2007. Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua Östersundomin yhteisen yleiskaavan osalta odotetaan vuodenvaihteessa, joten se on toivottavasti tiedossa yleiskaavan hyväksymisvaiheessa. Mikäli KHO päättää ratkaisussaan, että yhteinen yleiskaava tulee edes osittain voimaan, saattaa alueelle tulla voimaan 11.12.2018 hyväksytty yhteinen yleiskaava. Ratkaisuiltaan se vastaa yleiskaavaehdotuksen sisältöä.

Yleiskaava 2020 viimeistellään esitetyllä uudella rajauksella hyväksyttäväksi kaupunginvaltuustoon tammikuussa. Samalla yleiskaavan selvitysaineistoa täydennetään maantie 152 jatkeen aluevaraussuunnitelmalla, joka ei ollut valmis vielä marraskuussa.

Yleiskaavakarttojen uusi rajaus on esitetty liitteissä 10–12. Lopulliset, kaavamääräykset sisältävät kaavakartat päivitetään kaupunginvaltuuston kokoukseen. Samoin muu kaava-aineisto päivitetään vastaamaan uutta rajausta ennen kaupunginvaltuuston kokousta.

Kaupunginhallituksen 16.11.2020 antamien vuorovaikutuksen vastineiden osalta informoidaan muistutuksen jättäneitä ja lausunnon antaneita uudesta aluerajauksesta ja aikataulun muutoksesta.

Kaupunginhallitus 30.11.2020 § 21

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi yleiskaava 2020 (YK0048) kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 6 päätöksen mukaisesti, kuitenkin siten muutettuna, että yleiskaavasta rajataan pois Kehä III ja Porvoonväylän itä- ja eteläpuolelle jäävä Länsisalmen alue liitteiden 10–12 mukaisesti,
- b) yleiskaavan aineistoa täydennetään kaupunginvaltuuston käsittelyyn yleiskaavan Natura-arvioinnista pyydytyillä lausunnoilla sekä maantie 152 jatkeen aluevaraussuunnitelmalla ja muu aineisto päivitetään vastaamaan uutta kaavarajausta.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui kokouksesta yhteisöjääviyden vuoksi ja hallintoasiantuntija Lotta Silfverberg poistui kokouksesta osallisuusjääviyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merkittiin, että kaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että kohta b) poistettiin päätösesityksestä.

Päätös:

Päätetään, että saatetaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi yleiskaava 2020 (YK0048) kaupunginhallituksen 16.11.2020 § 6 päätöksen mukaisesti, kuitenkin siten muutettuna, että yleiskaavasta rajataan pois Kehä III ja Porvoonväylän itä- ja eteläpuolelle jäävä Länsisalmen alue liitteiden 10–12 mukaisesti.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Kaupunginhallituksen 30.11.2020 tekemän päätöksen jälkeen on käynyt ilmi, että yleiskaavaan liittyviä kaavamääräyksiä on tarpeen korjata vastaamaan uutta aluerajausta. Muilta osin kaavamääräksiin ei ole tehty muutoksia. Kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi esitettävään kaava-aineistoon esitetään myös lisättäväksi yleiskaavan Natura-arvioinnista saadut Metsähallituksen ja Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnot sekä joulukuun lopussa 2020 valmistunut maantie 152:n aluevaraussuunnitelma.

Aluerajauksen muutoksen myötä tehdyt korjaukset

Rajauksen muutoksen myötä kaavakartan määräyksistä on poistettu Länsisalmea koskeva osuus. Ajoitusmääräyksistä on poistettu Länsisalmen rakentamista ja Naturan kannalta kriittistä ekologista yhteyttä koskeva osuus:

- ”Länsisalmen keskustan ja asuntoalueiden toteuttaminen edellyttää metroyhteyden sitovaa toteuttamispäätöstä. Länsisalmen asuntoalueen tarkemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee varmistaa metsälajiston liikkumisen kannalta toimivan ekologisen yhteyden säilyminen Sipoonkorven ja Natura 2000-verkoston kuuluvan alueen ”Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet” välillä. Yhteyttä ei saa heikentää ennen kuin Länsisalmen alueen länsipuolinen uusi ekologinen yhteys on käytettävissä.”

Koska osa kyseisestä ekologisesta yhteydestä jää kaavakarttaan, on ekologisen runkoyhteyden määräystä täydennetty näin: ”Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa metsälajiston liikkumisen kannalta toimivan ekologisen yhteyden säilyminen Sipoonkorven ja Natura 2000-verkoston kuuluvan alueen ”Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet” välillä.” Myös metron määräystä on täydennetty samalla perusteella: ”Metron toteuttaminen ei saa heikentää niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi ”Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet” on liitetty Natura 2000-verkoston.” Metroaseman merkintä ja määräys on poistettu, koska ainoa määräystä koskeva kohta jäi ulos rajatulle alueelle.

Keskusta-alueen (C) määräyksestä on poistettu Länsisalmi ja kokonaan lause: ”Länsisalmessa vähittäiskaupan suuryksiköiden rakentaminen tulee ajoittaa asuntorakentamisen aikatauluun.”

Yleiskaavan selostuksen kaikki kartat ja sisältö on korjattu vastaamaan muutettua rajausta. Samalla selostukseen on päivitetty voimassa olevaa maakuntakaavaa koskeva kirjaus, koska Uudenmaan maakuntahallitus määräsi 7.12.2020 Uusimaa-kaavan kokonaisuuden tulemaan voimaan. Selostukseen on tehty myös teknisiä korjauksia ja täydennetty lähdeluettelo, johon on lisätty mm. merkittävä määrä yleiskaavatyössä käytettyjä luontoselvityksiä.

Kaava-aineiston täydennykset

Kaavan aineistoa on täydennetty Natura-arvioinnista ELY-keskukselta ja Metsähallitukselta saaduilla lausunnoilla (LsL 65 §). Molemmissa lausunnoissa todetaan, että arviointi on tehty luonnonsuojelulain 65§:n mukaisesti asianmukaisella tavalla.

Vantaanjoen Natura-alueen osalta ELY katsoo, että merkittävien vaikutusten aiheutuminen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin voidaan riittävällä varmuudella sulkea pois. Johtopäätös on sama

yhteisvaikutusten osalta. ELYn näkemyksen mukaan yleiskaava ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, kunhan jatkosuunnittelussa kiinnitetään virkistyskäytön ohjauksen lisäksi erityisesti huomiota toimivien liito-oravan kulkuyhteyksien säilyttämiseen. Sipoonkorven Natura-alueen osalta ELY katsoo, ettei yleiskaava yksistään tarkasteltuna merkittävästi heikennä suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Yhteisvaikutukset tulevat tarkemmin arvioitavaksi Östersundomin alueen jatkosuunnittelun yhteydessä. Ottaen huomioon kaupunginhallituksen päätöksen 30.11.2020 rajata yleiskaavasta Länsisalmen alueen pois, ELY toteaa, että yksistään tarkasteltuna Vantaan yleiskaavassa osoitettu maankäyttö ei merkittävästi heikennä Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet Natura-alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Yhteisvaikutukset, mukaan lukien Westerkullan peltoalueelle osoitetun metrolinjauksen toteuttamiskelpoisuus, tulevat arvioitavaksi tarkemmin Östersundomin alueen jatkosuunnittelun yhteydessä.

Metsähallituksen näkemyksen mukaan Vantaan yleiskaava ei yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa tarkasteltuna heikennä merkittävästi Sipoonkorpi (FI0100066 SAC), Vestran suot, lehdot ja metsät (FI0100064) ja Mustavuoren lehto ja Österundomin lintuvedet (FI0100065 SAC/SPA) alueiden suojelun perusteena olevia luontoarvoja, kun esitetyt lieventämistoimenpiteet ja lausunnossa esitetyt asiat huomioidaan kaavassa.

Yleiskaavan aineistoon on täydennetty oheismateriaaliksi maantie 152 jatkeen aluevaraussuunnitelma, joka on valmistunut 22.12.2020. Suunnitelman selostus on asialistan liitteenä ja suunnitelman kartat ja liitteet on viety yleiskaavan nettisivuille vantaa.fi/yleiskaava2020. Aluevaraussuunnitelma on laadittu yhteistyössä Uudenmaan ELYn ja Tuusulan kunnan kanssa yleiskaavatyön rinnalla. Osana suunnitelmaa tehtiin hankkeen ympäristövaikutusten arviointi, joka on jo yleiskaavan oheismateriaalina. Aluevaraussuunnitelman pohjana toimi Vantaan aiemmin laatima ”Maantien 152 jatkeen esisuunnitelma Hämeenlinnanväylälle” (tekninen lautakunta 10.11.2015 § 20).

Aluevaraussuunnitelma vastaa yleiskaavan ratkaisua. Aluevaraussuunnitelmassa tai yleiskaavassa ei kuitenkaan ole riittävässä määrin vielä ratkaistu maantien sijaintia tai sen vaikutuksia, vaan ne tulee ratkaista liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain 18 §:n mukaisella yleissuunnitelmalla sekä muulla tarkemmalla aluesuunnittelulla. Yleissuunnitelman laatiminen on siksikin tarpeellista, että hanke on MAL-suunnitelmassa ajoitettu aikaisintaan 2030-luvulle eikä sitä ole ajoitettu voimassa olevassa MAL-sopimuksessa. Kaupunginhallitus antoi asiasta pöytäkirjalausuman 16.11.2020 § 7 ”Kaupungin on edistettävä neuvotteluja Tuusulan kunnan kanssa maantie 152 linjauksen toteuttamiseksi Kesäkylän pohjoispuolelta. Pohjoinen linjaus voi olla taloudellisesti edullisempi ratkaisu sekä säästäisi paremmin luontoarvoja ja olisi vähemmän haitallista asutukselle.”

Kaupunginhallitus 11.1.2021 § 17

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä esittelytekstissä kuvatut kaupunginhallituksen 30.11.2020 § 21 tekemän päätöksen mukaisen uuden aluerajauksen johdosta yleiskaavamääräyksiin tehtävät tarkennukset,
- b) täydentää kaupunginvaltuustolle tehtävää esitystä Vantaan uudeksi yleiskaavaksi (YK0048) Uudenmaan ELY-keskuksen sekä Metsähallituksen lausunnoilla yleiskaavan Natura-arvioinnista,
- c) liittää yleiskaava-aineiston oheismateriaaliksi kaupunginvaltuustolle tehtävään esitykseen liitteen mukainen Maantie 152:n aluevaraussuunnitelma.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsen Lauri Kaira poistui kokouksesta yhteisöjäävyyden vuoksi tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginvaltuusto 25.1.2021 § 14

Kaupunginhallituksen esitys:

Päätetään hyväksyä liitteiden mukainen 25.1.2021 päivätty yleiskaava 2020 (YK0048).

Käsittely:

Kaupunginvaltuutettu Sakari Rokkanen teki seuraavan kokoomuksen valtuustoryhmän muutosesityksen:

”Porttipuistosta tulee poistaa kaavamääräys, joka estää päivittäistavaran suuryksiköiden sijoittamisen sinne.”

Kaupunginvaltuutettu Sari Multala kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että yleiskaavan kohdalla muutos on niin merkittävä, että sitä pidetään palautusta vaativana asiana. Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 38 jaa-ääntä ja 27 ei-ääntä yhden valtuutetun äänestäessä tyhjää, joten puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginvaltuutettu Vaula Norrena teki seuraavan vihreiden valtuustoryhmän muutosesityksen:

”Lavangon moottorirata-alueen merkintä (EM) palautetaan yleiskaavan luonnosvaiheen TT:ksi.”

Kaupunginvaltuutettu Minna Kuusela kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että yleiskaavan kohdalla muutos on niin merkittävä, että sitä pidetään palautusta vaativana asiana. Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 50 jaa-ääntä ja 16 ei-ääntä, joten puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginvaltuutettu Niilo Kärki teki seuraavan Perussuomalaisten valtuustoryhmän muutosesityksen:

”Hiekkaharjun pientalovaltaisena asuinalueena (AP) merkittävää aluetta esitetään laajennettavaksi yllä olevan kuvan (Muutosesitys) mukaisesti Lillukkakujalle asti.”

Kaupunginvaltuutettu Kai-Ari Lundell kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että yleiskaavan kohdalla muutos on niin merkittävä, että sitä pidetään palautusta vaativana asiana. Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 51 jaa-ääntä ja 14 ei-ääntä yhden valtuutetun äänestäessä tyhjää, joten puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Kaupunginvaltuutettu Niilo Kärki teki seuraavan Perussuomalaisten valtuustoryhmän muutosesityksen: "Poistetaan yleiskaavamääräysten pientaloasumisen asuinalueen AP maankäyttömerkinnästä ristiriitaisuutta aiheuttava epätarkka määrittely "ensisijaisesti". Pientalovaltainen asuinalue Alue varataan pientaloasumiseen. Alueelle saa rakentaa **ensisijaisesti** erilaisia pientalotyyppisiä ja lähipalveluita."

Kaupunginvaltuutettu Kai-Ari Lundell kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että yleiskaavan kohdalla muutos on niin merkittävä, että sitä pidetään palautusta vaativana asiana. Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat asian palauttamista valmisteluun, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 53 jaa-ääntä ja 12 ei-ääntä yhden valtuutetun ollessa poissa äänestyksestä, joten puheenjohtaja totesi palautusesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Lisäksi merkittiin seuraavat pöytäkirjalausumat:

Kaikkien valtuustoryhmien yhteinen pöytäkirjalausuma:

"Hyväksyessään yleiskaavan kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää Hiekkaharjun VR-tyypitalojen muodostaman kokonaisuuden rakennushistorialliset arvot ja suojelutarpeet inventoimalla alueen rakennuskannan edellistä inventointia laajemmalla alueella."

Kaikkien valtuustoryhmien yhteinen pöytäkirjalausuma:

"Kaupungin on edistettävä neuvotteluja Tuusulan kunnan kanssa maantie 152 linjauksen toteuttamiseksi Kesäkylän pohjoispuolelta. Pohjoinen linjaus voi olla taloudellisesti edullisempi ratkaisu sekä säästäisi paremmin luontoarvoja ja olisi vähemmän haitallista asutukselle."

Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän pöytäkirjalausuma, johon yhtyivät perussuomalaisten valtuustoryhmä, keskustan valtuustoryhmä ja valtuutetut Paula Lehmuskallio, Timo Auvinen, Pietari Jääskeläinen ja Markku Weckman:

"Vantaalla on jo lähes 1000 miljoonaa euroa velkaa ja velkaantuminen tulee jatkumaan myös tulevina vuosina. Lisäksi Sote-uudistus tulee leikkaamaan 2/3 verotuloistamme, jolloin investointimahdollisuudet heikkenevät oleellisesti. Meillä ei ole varaa ratikkaan.

Ratikka-investoinnin nykyinen hinta-arvio on 400 miljoonaa euroa, mutta lopullinen hinta nousee 600 miljoonaan euroon. Ratikka-investointi on jo nykytilanteeseen verrattuna tappiollinen. Sähköbussi olisi huomattavasti edullisempi, päästötön ja joustava vaihtoehto.

Taloudelliset, sosiaaliset ja liikenteelliset seikat eivät puolla Vantaan ratikkaratkaisua. Vantaan verorahoille on paljon tärkeämpiä kohteita kuin ratikka.

Lähtitulevaisuudessa joudumme väestönkasvun takia investoimaan paljon uusiin kouluihin ja myös korjausrakentamiseen, jotta koulujen sisäilmaongelmat saadaan ratkaistua. Meillä tulee olla rahaa investoida vanhusten palvelutaloihin ikääntymisen yhä kiihtyessä. Me tarvitsemme uusia päiväkotia lapsille. Myös liikuntahalleista on huutava pula. Vantaan tieverkosto täytyy myös pitää kunnossa.

Vantaan väestö tulee kasvamaan ihan ilman ratikkaa. Niin se on tehnyt jo monta vuotta. Ratikka voisi tosin kiihdyttää jo muutenkin nopeaa väestönkasvua niin, että palveluverkoston rakentamiseen ei jäisi rahaa tai palveluja saisi odottaa yhtä kauan kuin Kivistön asukkaat.

Me allekirjoittaneet emme tässä vaiheessa voi sitoutua yleiskaavassa käytettyyn raitiotiemerkintään emmekä ratikan rakentamiseen, vaan toivoimme tilalle muuallakin yleiskaavassa käytettyä joukkoliikenteen runkoyhteyttä.

Käytännön syistä emme kuitenkaan aio äänestyttyä jokaista yleiskaavan Ratikka-mainintaa, vaan jätämme tämän pöytäkirjalausuman, jotta kielteinen kantamme Ratikka-hankkeeseen tulee myös tässä yhteydessä kirjatuksi.”

Vihreiden valtuustoryhmän pöytäkirjalausuma, johon yhtyivät sosialidemokraattinen valtuustoryhmä, kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä, keskustan valtuustoryhmä, vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja perussuomalaisten valtuustoryhmä:

”Rekolanmäen metsän arvo alueen asukkaita palvelevana virkistysalueena sekä Elmon urheilupuistoa tukevana luontoliikunta-alueena on merkittävä. Asemakaavoitusvaiheessa rakentamisen volyymi ja sijoittelu tulee suunnitella siten, että Rekolanmäen metsän luonto- ja virkistysarvot eivät merkittävästi heikkene.”

Vihreiden valtuustoryhmän pöytäkirjalausuma, johon yhtyi kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä:

”Lavangon moottorirata-alueen merkintä (EM) palautetaan yleiskaavan luonnosvaiheen TT:ksi.”

Kokoomuksen valtuustoryhmän pöytäkirjalausuma:

”Porttipuistosta tulee poistaa kaavamääräys, joka estää päivittäistavaran suuryksiköiden sijoittamisen sinne.”

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän pöytäkirjalausuma, johon yhtyivät vihreiden valtuustoryhmä ja valtuutettu Jouko Jääskeläinen:

”Päiväkummun postinumeroalueella 80% asukkaista on yli 55 desibelin melualueella, mikä ylittää EU:n raja-arvon melulle. Hiljaisuudella on kaupunkilaisille suuri merkitys, ja se että rakentamista vastaan nousee, kertoo lähiluonnon ja hiljaisuuden tärkeydestä asukkaille. Alueen eteläosaan Kuusijärven lähelle suunniteltu lumenkaatopaikka vähentäisi ääntä eristävän puuston osuutta, sijaiten Lahdenväylän ja asuinalueen välissä. Kaupungin tulisi tehdä lisäselvityksiä puustonkaadon vaikutuksista Päiväkummun asuinalueen meluisuuteen. Jos puustoa alueelta kaadetaan, tilalle pitää rakentaa melueste.”

Liitteet:

- YK0048 Yleiskaava 2020 kaavakartta, 25.1.2021
- YK0048 Yleiskaava 2020 Oikeusvaikutteinen liitekartta: arvokas kulttuuriympäristö, 25.1.2021
- YK0048 Yleiskaava 2020 Oikeusvaikutteinen liitekartta: luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät alueet 25.1.2021
- YK0048 Yleiskaava 2020 Yleiskaavan selostus 25.1.2021
- YK0048 Yleiskaava 2020 Vuorovaikutusraportti IV 16.11.2020

- YK0048 Yleiskaava 2020 Lausuntotiivistelmät vastineineen 16.11.2020
- YK0048 Yleiskaava 2020 Ehdotusvaiheen lausunnot 16.11.2020
- YK0048 Yleiskaava 2020 hyväksymisvaiheessa kirjaamoon saapunut palaute / 6.11.2020
- Yleiskaavan Natura-arvioinnista saatu lausunto: Metsähallitus
- Yleiskaavan Natura-arvioinnista saatu lausunto: Uudenmaan ELY-keskus
- Oheismateriaali: maantie 152 ympäristövaikutusten arviointiselostus
- Maantie 152 välillä Tuusulanväylä – Hämeenlinnanväylä / aluevaraussuunnitelman selostus
- Äänestyspöytäkirja, kv 25.1.2021 § 14

Muutoksenhakuohje: 1. Valitusosoitus

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh. 040 3360159, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi